

Fricz Tamás: Posztkommunista baloldal: legy?zetés után szétforgácsolódás

2014 június 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Az április 6-i országgy?lési választások után joggal mondhatta politológus és nem politológus, hogy 25 évvel a rendszerváltás után, egyfajta „második” rendszerváltással az egyesült posztkommunista baloldalt sikerült legy?zni

és középpárttá zsugorítani.

Vasárnap viszont már több történt: bekövetkezett e baloldal szétforgácsolódása és kispártosodása.

Úgy t?nik, hogy Magyarországra ismét megérkezett a „varsói expressz” (vagyis a lengyel politikai minta). Ez el?ször korántsem volt örvendetes fejlemény, akkor aligha vártuk a lengyel gyorsvonatot: 1993-ban, a második teljesen szabad választáson Lengyelországban a posztkommunista er?k visszatértek a kormányzati hatalomba, s rá egy évre Magyarországon, szintén a második szabad választáson a kommunista párt máig jogutódja, az MSZP abszolút többséget szerzett a parlamentben.

Az els? varsói expressz tehát a posztkommunisták visszatérését jelentette. A második expressz, kicsit ugyan megkésve, de április 6-án és május 25-én megérkezett hazánkba. Lengyelországban a kétezres évek közepére a posztkommunista politikai tábor bels? ellentétek, korrupciós ügyek és morális züllés következtében széthullott, 2006-ban a radikális jobboldali Jaroslav Kaczynski Jog és Igazságosság Pártja (PIS) vezette kormánykoalíció került hatalomra, majd a koalíció szétbomlása után 2007-ben a Donald Tusk által irányított jobbközép, liberális-konzervatív Polgári Platform (PO) vette át a kormányrudat. Lengyelországban ekkortól kezdve kialakult egy valóban új, posztkommunizmustól megtisztított politikai váltógazdaság a mérsékelt és a radikális jobboldali er?k között, s tart a mai napig.

Nos, úgy néz ki, hogy ez a második, immáron valóban várt varsói expressz befutott ez év tavaszán a Nyugati pályaudvarra. Április 6-án a Fidesz–KDNP egymás után másodszor is elsöpr?, kétharmados parlamenti mandátumtöbbséget ér? gy?zelmet aratott az egyesült baloldal felett, s ki lehetett jelenteni: a posztkommunista er?k súlyos, történelmi vereséget szenvedtek, néppárti, váltópárti pozíciójukat elvesztették és középpárttá süllyedtek vissza.

Ami pedig vasárnap történt, az az áprilisban elindult folyamatok folytatása: az európai parlamenti választásokon a múltat képvisel? baloldal – akárcsak tíz évvel ezel?tt Lengyelországban – immáron nem csak legy?zetett, de szét is esett. A részletekbe terjedelmi okok miatt nem belemenve nézzük meg, mi a legfontosabb belpolitikai üzenete a vasárnapi EP-választásoknak. A legfontosabb tény: a Fidesz–KDNP másfél hónap alatt 45-r?l csaknem 52 százalékra növelte a támogatottságát, bebiztosítva ezzel meghatározó, domináns pozícióját a magyar politikai és pártéletben. Ez a választás – bármennyire is alacsony volt a részvétel, ami ilyen gyorsan egymás után következ? két országos választásnál nem meglep? – utólag is markánsan cáfolja az álbaloldali pártok korábbi kritikáját, mely szerint az országos választások során a választási rendszer miatt a Fidesz felé lejtett a pálya. Ezúttal teljesen tiszta és átlátható, pártlistás, arányos választások mellett még növelte is el?nyét a Fidesz! Másfel?l azzal, hogy a Fidesz után végzett pártok egyike sem közelítette meg még a 20(!) százalékot sem, azzal a következménnyel jár, hogy a jobboldali néppárti szövetségnek jelenleg nincs potenciális váltópártja a politikai palettán, beleértve a bal-

és a jobboldalt is!

A Jobbik megtorpant – nem tudni, mennyiben játszott ebben szerepet a spionbotrány, de javítani biztos nem javította a Jobbik helyzetét –, épphogy megtartotta a középpárti státuszát, de váltópárttá még korántsem tudott válni. És ebben van a különbség Lengyelország és Magyarország között: amíg a lengyeleknél a radikális jobboldal Lech Kaczynski vezetésével valós esélyekkel hívja ki jöv?re a kormányzó mérsékelt jobbközép pártot, addig a Fidesz–KDNP számára a Jobbik még nem jelent reális veszélyt. (Persze négy év igen hosszú id? a politikában.) A magyar politikatörténet félelmetesen ismétli önmagát: a dualizmus kora óta jellemz? a magyar parlamenti pártviszonyokra, hogy rövid id? után létrejön egy nagy, domináns vagy hegemón politikai képz?dmény, s hosszabb távon uralja a politikai életet. Gondoljunk az Osztrák–Magyar Monarchia idején a Tisza Kálmán és Tisza István nevével fémjelezhet? „centrális" jobbközép kormánypártokra, majd a két világháború között a Bethlen István, Teleki Pál és mások által vezetett Egységes Pártra mint jobboldali pártszövetségre. Inkább elfelejtenénk, de a második világháború utáni kommunista diktatúra is egy párt, pontosabban pártállam – el?ször a Rákosi vezette MKP, majd a Kádár által uralt MSZMP – antidemokratikus uralmára épült.

És most úgy t?nik, hogy a Fidesz–KDNP „beleilleszkedik" a magyar politika hagyományaiba, s nagy eséllyel létrehozhat egy központi politikai hatalommal rendelkez?, ám a modern parlamentáris demokráciáknak minden szempontból megfelel? id?szakot.

Hogy miért tér vissza erre a (párt)politikai berendezkedésre újra és újra a magyar társadalom, a magyar nemzet? Talán azért, mert a magyar emberek valóban békére vágynak, valóban belefáradtak a szél?séges megosztottságba, a nemzeti er?k bels? vitákban történ? szétforgácsolódásába.

S talán azért, mert úgy érzik, nem rossz kezekbe kerülhet a centrális politikai hatalom. Mert mindig a valóságos ember a fontos, s nem a ráaggatott jelz?k sokasága.

És akkor arról még nem is beszéltünk, hogy milyen eredmény született volna, ha nem csak a „városállam", Budapest, hanem a vidék is elmegy nagyobb számban szavazni…

Fricz Tamás - mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló